CONCLUDING STATEMENT

Finland: IMF:s konsultation enligt artikel IV år 2027

Avslutande kommentarer i sammandrag

Återhämtningen i Finlands ekonomi stärks, men arbetslösheten är fortsatt hög. Finlands reala BNP ökade med 0,8 % under 2025 och beräknas öka med 1,7 % under 2026 och 1,6 % under 2027, med stöd av exporten, investeringar och ökad konsumtion. Bostadsbyggandet väntas återhämta sig gradvis trots ett fortsatt överutbud och en svag efterfrågan. Inflationen beräknas uppgå till i genomsnitt 2,7 % under 2026 men väntas avta mot 2 % under 2027. Riskerna mot de ekonomiska utsikterna pekar nedåt, men investeringar i datacenter kan bidra med tillväxt.

Läget i Finlands offentliga finanser är fortsatt utmanande. Underskottet i de offentliga finanserna minskade till 3¾ % av BNP under 2025 men beräknas öka igen under 2026. Den offentliga skulden beräknas överstiga 90 % av BNP under 2026 och fortsätta att öka på medellång sikt om inga ytterligare konsolideringsåtgärder vidtas.

En stadig och tillväxtvänlig konsolidering av de offentliga finanserna bör inledas 2027. Finland bör ha som mål att genom en årlig strukturell konsolidering med ½ % av BNP eliminera det totala underskottet i de offentliga finanserna före 2035 och varaktigt leda in skulden på en nedåtgående bana. Ett trovärdigt flerårigt konsolideringspaket bör i första hand bygga på utgiftsåtgärder, kompletterade med intäktsåtgärder som stöder tillväxten. Paketet bör vara omfattande och inbegripa omprioritering av utgifter, nedskärningar i vissa förmåner, ökad finansiering från den privata sektorn i utbudet av offentliga tjänster samt effektiviseringsåtgärder, samtidigt som den värnar om utsatta hushåll och utgifter som stöder tillväxt på lång sikt.

Det finansiella systemets motståndskraft är fortsatt god, men sårbarheterna kräver fortsatt vaksamhet. Bankerna är kapitalstarka, likvida och deras lönsamhet är god, men exponeringarna mot fastighetssektorn, beroendet av kapitalmarknadsfinansiering och hushållens höga skuldsättning utgör sårbarheter. Konjunkturnedgången på bostadsmarknaden förlöper i stort sett under ordnade former. Myndigheterna bör undvika ytterligare lättnader i de låntagarbaserade åtgärderna och återinföra den ordinarie maximala belåningsgraden när läget på bostadsmarknaden normaliseras. I takt med att relevanta EU-reformer framskrider skulle regelverket för kapitalbuffertar kunna förenklas samtidigt som buffertkraven hålls oförändrade.

Finansinspektionens primära mål bör också framöver vara finansiell stabilitet. Ett tillägg av ett mål om att främja ekonomisk tillväxt och konkurrens skulle kunna stå i konflikt med tillsynsmålen och göra ansvarsfördelningen otydligare. Om ett ytterligare mål införs bör det tydligt vara sekundärt och underordnat i förhållande till målet om finansiell stabilitet.

Åtgärder behövs för att öka sysselsättningen och vända den negativa trenden i utbildningsresultaten. Den långvariga, höga arbetslösheten riskerar att bli bestående, medan den höga ungdomsarbetslösheten hotar kompetensutvecklingen och de framtida sysselsättningsmöjligheterna. De senaste reformerna för att stärka incitamenten till arbete bör genomföras fullt ut, och ytterligare reformer av aktiva arbetsmarknadsåtgärder bör ha som mål att förbättra matchning och integration på arbetsmarknaden, särskilt för unga och

långtidsarbetslösa. Prioriteringarna inom utbildningen bör omfatta stärkande av de grundläggande färdigheterna, bättre anpassning av yrkesutbildningen till arbetsmarknadens behov samt en ökning av antalet högskoleutbildade och snabbare genomströmning i högskoleutbildningen. Rätt riktade satsningar bör stödjas genom ökad datainsamling och utvärdering av politiska åtgärder.

Ökad produktivitet förutsätter att produktiva företag ges bättre möjligheter att växa och att AI:s potential tas till vara. Arbetet bör fortsätta för att öka finansieringen för scaleup-företag, minska den administrativa bördan och röja hinder för marknadsinträde inom servicesektorn samt fördjupa den europeiska integrationen, bland annat genom spar- och investeringsunionen och den inre marknaden för tjänster. Utbildningen bör ge arbetstagarna färdigheter som kompletterar AI. En djupare integration av det europeiska elnätet och lägliga investeringar i elproduktion och nätkapacitet skulle kunna stödja tillväxten och motståndskraften mot störningar när efterfrågan på el ökar.